

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

ELS TRES TOMS

(c) Ministerio de Cultura 2006 Del modo que ara aixó está, — caballers, no 's pot badá.

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

CRONICA

EL DESPOTISME DE LA POR

EN catalá aixó de la por vol dir tot sovint un pressentiment mansoy, un rezel de cosas que ja se sab que no fan mal á ningú. *Tinch por que plourál*, diu el bon pare de familia que surt de casa sense parayguas, en el mateix tó que 'l pagés, mirant al cel, diu *Tinch por que no plourál*. Els inglesos també 'n gastan d'aqueixa mena de por á la menuda, y á cada dos per tres vos surten ab l'estirabot de que *están espantats...* de fer tart al teatro ó de que no quedarán prou bé á taula.

Lo qu' es que quan se té por, no 's diu, no 's confessa; se diu als altres pera fer el paperot. Sempre 'm recordaré d'un pánich al carrer del Bonsuccés, quan acabavan de tirar una descarga á la guardia del quartel. Com un xuclador, la plassetta va concentrar en poch minuts á una gran gentada esferehida, que portava l'alarma al cos. Tot d'una sona el galop dels caballs que venían com una tronada pel carrer d'Elisabets, y l'empenta colossal de la por estúpida, de la por de las multituds, se 'n emportá cap á la Rambla la massa de gent atapahida. A mí 'm llen-sava enlayre la rierada, ab la sensació—que potser haureu somniat—d'haver perdut la pesantor. Anava com al mitj d'un vol. Pero l'impuls bestial de fugir creixía depressa; era furiós, delirant. Y el carrer estret no podia engolir aquell remat que m'apretava, me prempsava, m'ofegava. No hi havia més remey que buscar una entrada y deixar passar el torrent. Un bon tros me varen arrossegar, fins que se 'm obrí el refugi d'una escaleta. Estabornit, ab una má escorxada per la paret rasposa del carrer, vaig ficarme endins de la penombra. Un senyor blanch, com un full de paper, blanch de mostatxo y pera, ens amonestava, desde dins, á la mitja dotzena de náufrechs que allí ens havíam recullit. —*Serenidad, señores!*— deya renyantnos, com si fossim criaturas que han vist el papu. —*Parece imposible que los hombres se atropellen de esta manera.*

Ara també 'ns la recomanan la serenitat, pero no d'endins de las escaletas; si algú fuig, es cap al carrer. Es á dir, ja no 'ns la recomanan. Han passat quinze días de la darrera bomba ensá, y de la por ja no se 'n parla... per por. De cop l'esglay, l'espasme, el pensar «si m'arriba á tocar á mí»; després l'atonía, el miserable aplanament de la nostra vida normal. Y no vull pas que se 'm cregui tan empedrehit de cor, que no senti angunias per las víctimas ignocentas que pot fer una bomba, molt més desventuradas perque la vida que se 'ls hi pren ha sigut casi sempre ben pobre. Sentimne d'angunias, pero no 'ns deixém ofuscar per la por, qu' es el despota pitjor que may s'ha conegut.

D'aqueix despotisme ja fa temps que 'n patím. Entronisat á Montjuich, va abolir totas las lleys, y presidí 'ls martiris que executava la seva cort de de butxins. Llavoras ser barceloní feya cáurer la cara de vergonya. Alló va ser el período gloriós de

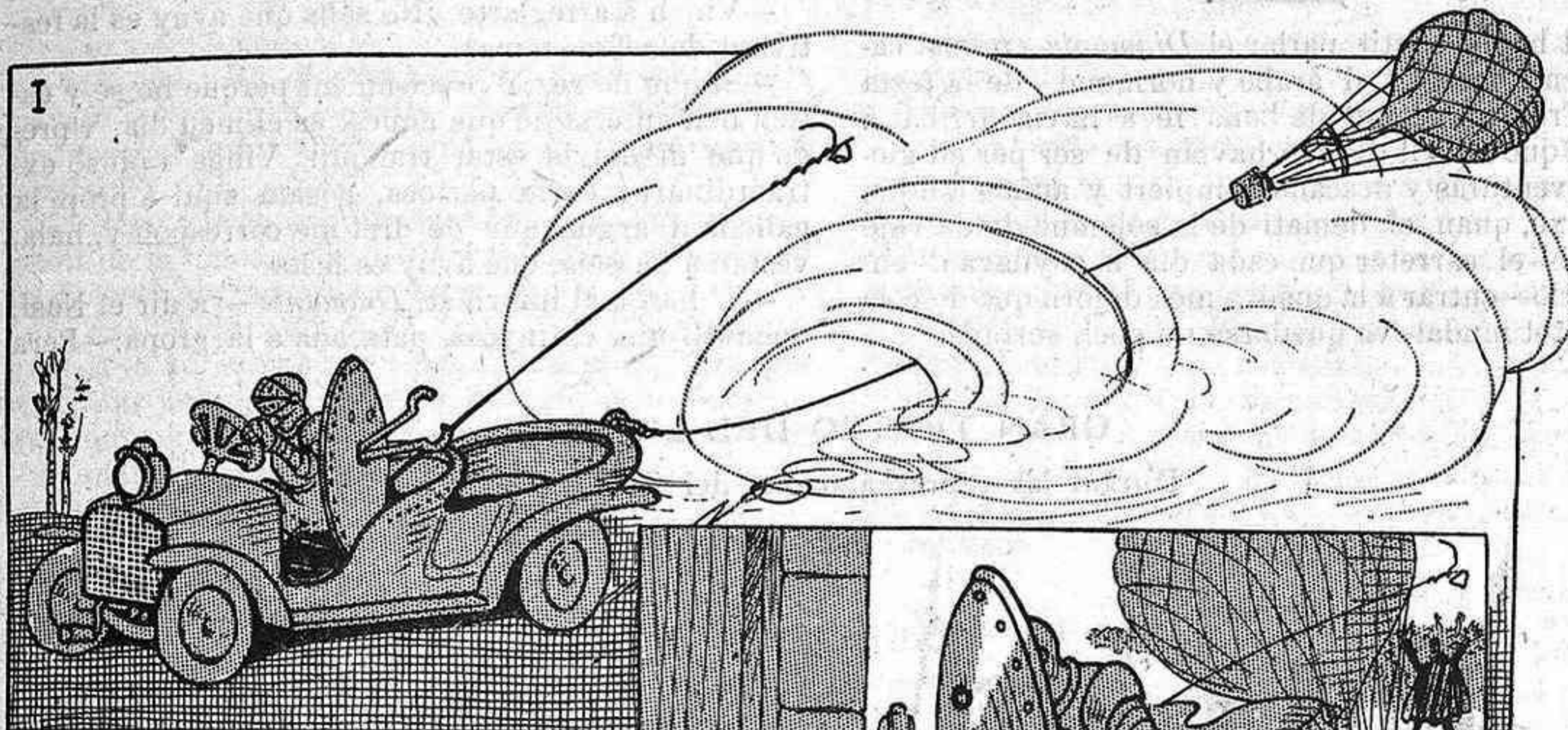
la por. Pero hem de tenir ben present que esmortuhida encare dura, y que fins reviscola de tant en tant. Ara que hi som á temps y que esperém millorar la nostra vida política y social, es un deber parlarne sériament. Es un deber, sí, cridar que ab las malifetas de quatre idiotas homicidas no n'hi ha prou pera alarmar á una ciutat, y molt menos ab la farsa fent d'epílech á la tragedia: el paquet d'ostras y el saquet d'arena. Hem de reflexionar que 'ls perills mortals ens voltan y 'ns buscan á cada segón de rellotge. Hem de fixarnos ¿per qué nó? en las víctimas ignocentas de lo que no 'ns alarma, y que son més que las de las bombas: els morts, sense culpa, pels automòvils, per las maquinarias, per la forsa pública, pels trens, pel poch menjar. ¿Per qué, si tots hi estém igualment exposats, no 'n tením por d'aquestos atentats á la nostra vida? Jo no ho sé; pero lo que sé es que no tenintne por estém molt més confiats de que 'ls podrém impedir. La por, la por solament ens fa impotents y 'ns perverteix.

Hi hagué una época de bullangas casi casi diarias á Barcelona. El toch de generala venía á ser com la pluja, soptat pero gens extrany; lo mateix que las barricadas, l'espatech de la fusellería y de tant en tant el bram dels canóns. Donchs els mateixos que avuy van aclaparats, ploriquejant *la ruína de Barcelona*, contan que s'hi trobavan d'alló més bé, que corrian cinquenas, y que temporadas d'ópera com aquellas no se 'n veurán may més. La diferencia de la guerra civil permanent dins de la ciutat á l'explosió d'una bomba dins d'una escaleta es tant com de la inundació del pla del Llobregat á la sobreixida d'una claveguera. Donchs, ves qui ho diria, ara 'ns espantém més de la claveguera que avants del riu.

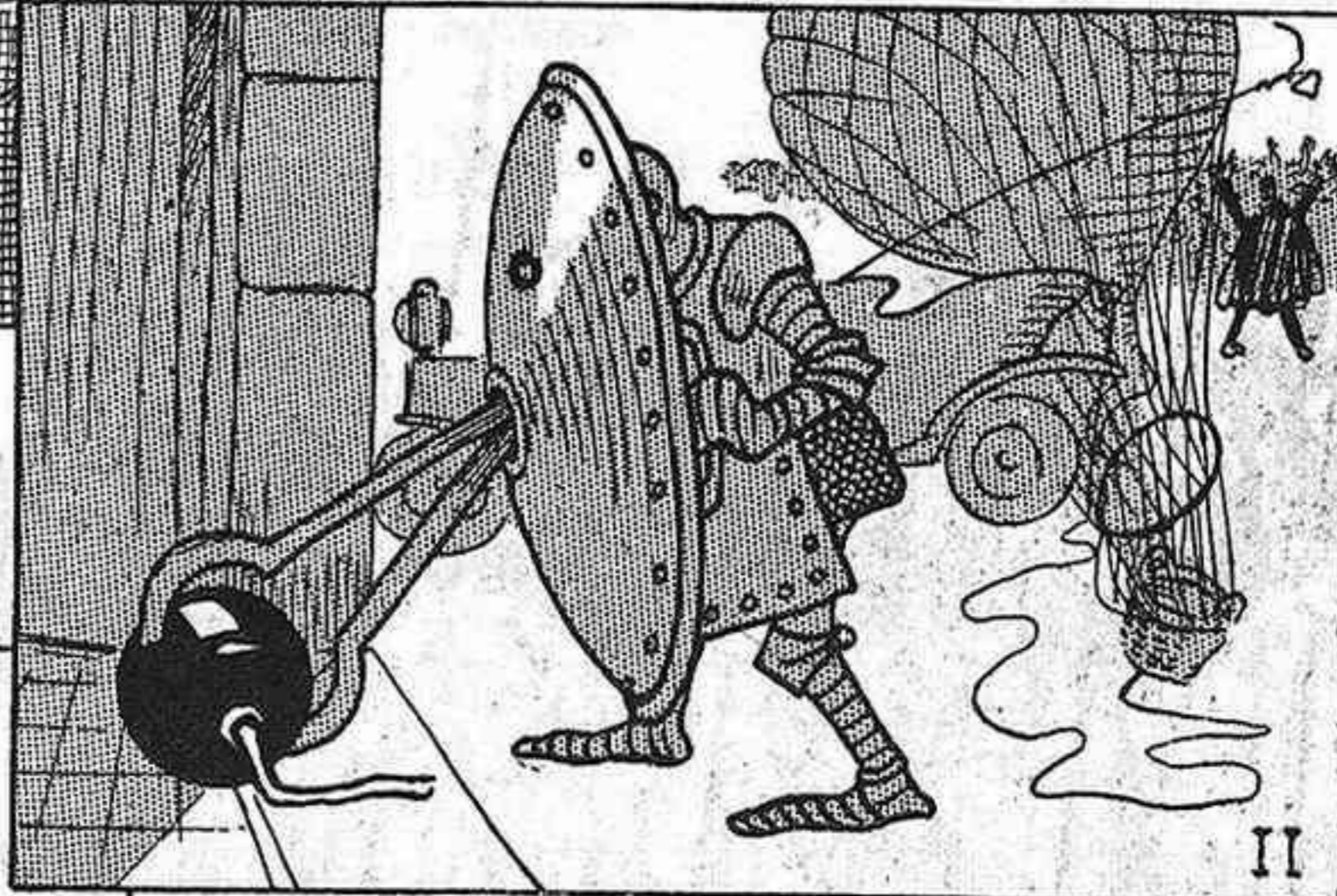
El mal nostre no es més que por. Per aixó 'ns tractan, y ho tolerém, y molts ho abonan, com á nens esporuguits. Ens treuhen la Constitució, perque 'ns ho mereixém; per incapacitats ens someten á la tutela arbitraria d'un govern que no ha trobat un elector sol en tot Barcelona. Es la por, sempre la por que trastoca al caminant perdut per la montanya y li fa agradosa la protecció del primer que 's topa, mal que sigui un capitá de lladres.

Y repareu com la por, que al seu paroxisme 'ns posava fins sota 'ls assessins, perque aquests no martiritzan ni judican, ens iguala ab els terroristas, que també son cobarts. ¿No us el figureu al minyó descolorit, fluix de cos, marcat ab els estigmas de la degeneració, entontit per vicis solitaris, amargat per la miseria, endropit per la debilitat y la desesperansa; que sent clamar contra iniquitats certas y que 'n parla ab dos ó tres com ell; que rumia la temptació á las moltas horas de vagabondatge, barrejada ab la manía del suicidi; y que, al últim, pera sortir d'aquella angoixa de malalt, carrega la bomba? Pero no es fort, ni per matarse ni per matar. Passeja la carga un vespre sota la capa ó dins d'una gaveta, y no gosa deixarla. ¡Té por! Llavoras es la por que 'l fa patir, y per cobardía, corrents se 'n entra á la primera escaleta fosca y posa per terra aquell pes que li hauria caigut de las mans si tarda una mica en treuresel del demunt. Y desseguida

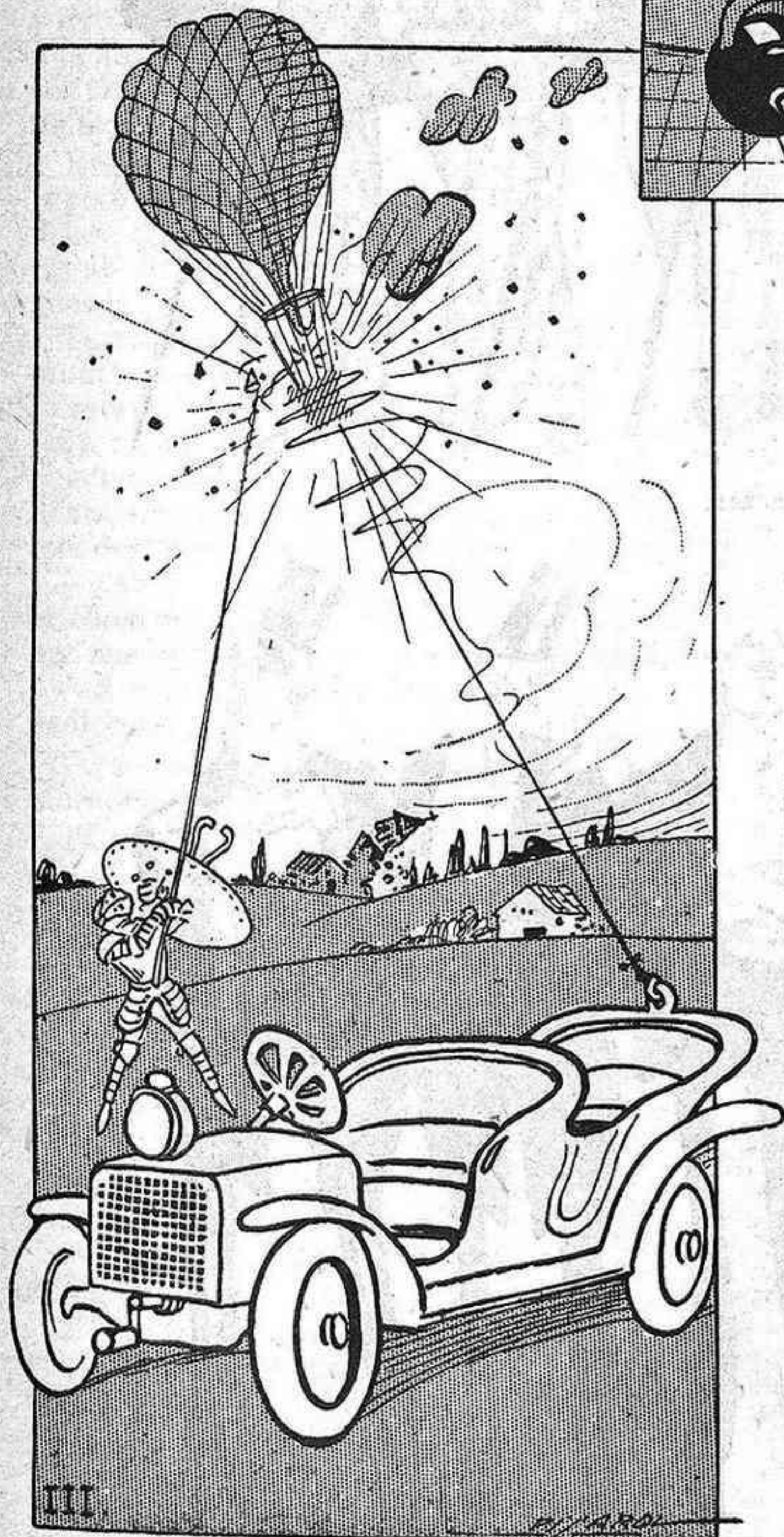
**NOU SISTEMA
DE RECULLIR, TRANSPORTAR Y FER EXPLOTAR BULTOS SOSPITOSOS**

I
En busca del bulto.

II
El moment solemniàl.

III
fug, sense fer esment per ahont passa, y corre á tancarse á casa esbufegant, suhat, saccejat per las martelladas dels polsos y del cor. ¡Es l' héroe, el redemptor de la humanitat, aquella pallaringa que no 's pot aguantar dretal

¿No 'l veyéu, ciutadans de Barcelona? ¿Y per aixó us heu de sometre al despotisme que vosaltres mateixos vos imposéu, heu de tolerar que s' us tregui fora de la llei, heu de passejar custodiats per la forsa armada? ¿Per qué no voleu ser ciutadans?

TULP

Á UNA AMIGA

T' ha estranyat que t' hagi dit que sols el véuret m' alegra y *iqué 'n trech?* m' has preguntat, fent menyspreu de tú mateixa.

¿Vols sabé 'l perquè del goig que 'l meu cor experimenta cada vegada que 't veig, malgrat no pugas ser meva?

Perque hi veig en ton mirar, en ton ayre, en tas maneras la sombra d' un altre sér que m' ha corsecat per sempre...

Vet'aquí 'l secret desfet y esborrada ta estranyesa!... ¿Ho sabs ara per qué 't vull? ¡Perque te semblas á n' ella!

JOSEPH FERRÉ Y ROIG

¡Póml...

LA GRAN DIADA

Tant havia sentit parlar el *Diamante*—robust caball, entremesclat d' àrabe y normand—de la festa dels Tres toms, que de bona fé s' havia arribat á creure que aquell dia tot havían de ser per ell glories y venturas y descans complet y aulfals á dojo.

Per xó, quan el dematí de la solemne diada veje al Nasi—el carreter que cada dia 's cuydava d' enganxarlo—entrar á la quadra més dejorn que de costum y tot mudat, va quedar-se no poch sorprés.

—¿Qué vens á buscar?—va dirli 'l *Diamante*, mirantse al carreter ab certa insolencia.

—Vinch á arreglarte. ¿No sabs que avuy es la festivitat dels Tres toms?

—Si que ho sé. Y precisament perque ho sé y estich ben enterat de que aquést es el meu día, 't prego que 'm deixis estar tranquil. Vinga 'l pinso extraordinari que 'm pertoca, pòsam aquí á prop la galleda d' aygua que de dret me correspon y, hala, vesten á passeig, que avuy es festa.

—T' han mal informat, *Diamante*—va dir el Nasi, donantli una carinyosa patacada á la gropa:—Pera

GRAN TEATRO DEL LICEO

Durant las representacions del *Tannhauser*

El coro dels actes.

El coro dels entreactes.

celebrar la diada, hi ha que sortir al carrer.

—Jo?

—Jo y tú; tots dos.

—¿Y qué haig d'anar á ferhi al carrer? ¿Que 't pensas que soch d'aquells animals vanitosos que no 's consideran felissos sinó quan poden sortir á rondar?—

El Nasi, que aquell dia estava de bon humor, compadit de la ignorancia del pobre caball, se prengué la molestia de posarlo en autos.

Li explicá lo qu'era la festa dels Tres toms, li avensá la noticia de que li adornaria el cap y la quía ab cintas y flors de paper, y en conclusió vingué á dirli que, en lloch de descansar y fer el gandul com l'animal s'imaginava, ja 's podia amanir pera no reposar en tot el dia.

El *Diamante* estava consternat.

—De manera—deya—que alló del pinso extraordinari...

—Ilusions enganyosas!

—Y lo del descans complert...

—Fantasías de bestia de tirol!

—¿A qué queda, donchs, reduhida pera mí aquesta festa tan y tan ponderada?

—Queda reduhida á que callis y deixis ferte unas quantas trenas á la quía y al coll, que comensa á ser tart y hi ha que tocar una pila de teclas.—

Resignat, ab l'ánima als cascos, el pobre *Diamante* acotá el cap y deixá que 'l Nasi omplis el seu pel ab tants arabescos com li dongués la gana.

Terminada la operació, l'home muntá á caball de la bestia y... joixquel ja 'ls tením al carrer, bastant menos content el de baix que 'l de dalt, pero tots dos lluhents, tots dos tibats y pregonant tots dos la solemnitat de la diada.

—¿Ahont aném?—va preguntar el *Diamante*, després d'haver donat uns quants passos.

—A Sant Antoni, á rebre la benedicció.

—Y ara!—exclamá el caball aturantse, ingénuament admirat:

—¿Tú demanar aquestas cosas? ¿Tú aficionat á la Iglesia?

—Es la costum, noy. Anirém allá, ens posarém al davant de la reixa del temple y 'l capellá 'ns benehirá per tota la temporada.

—Nasi, tú no estás bo—va atrevir-se á dir el *Diamante*, escandalitzat de la hipocresía del seu amo:

—Y com que no estás bo, 'm nego á ferme cómplice dels teus disbarats. A Sant Antoni no hi vinch.

—¿Que nó?... Ja veurás com sí!...

Y ¡flís, flás!... la tralla va entrar en funcions y, es clar, als cinch minuts ja eran á puesto.

Arribat el moment de la benedicció, el capellá, vestit de pontifical, sortí del temple y 's disposá á pronunciar las frasses de rúbrica.

Pero avans que 'l sacerdot pogués desplegar els llabis, el *Dia-*

mante, que ja la duya rumiada, alsá repentinament la veu y digué ab energia:

—¡Senyor capellá, á n' aquest home que va al damunt meu no 'l beneheixil!

Tothom va quedarse sorprés.

—¿Per qué?—preguntá el sacerdot, baixant involuntariament el braç, que ja tenia mitj en l'ayre.

—¡Perque es un farsant, un embustero! Avuy vé aquí ab ayres de beato, pidolant la benedicció de la Iglesia, y 'ls demés días no fa més que dir malas paraulas y bescantar als sants y á las santas y á tots els estadants de la Cort celestial.—

¡Qué va haver dit, fillets de Deu!

Encare avuy se parla del escándol que allí 's va armar y de la explosió de riallas que hi va haver, tan generals y tan fortas, que desde la Creu cuberta se sentían.

De lo que no 's parla, perque 'l *Diamante* no ho ha explicat may á ningú es de la má de garrotadas que 'l Nasi li va clavar quan, ell renegant y 'l caball ri-hent, varen arribar més tart al estable.

A. MARCH

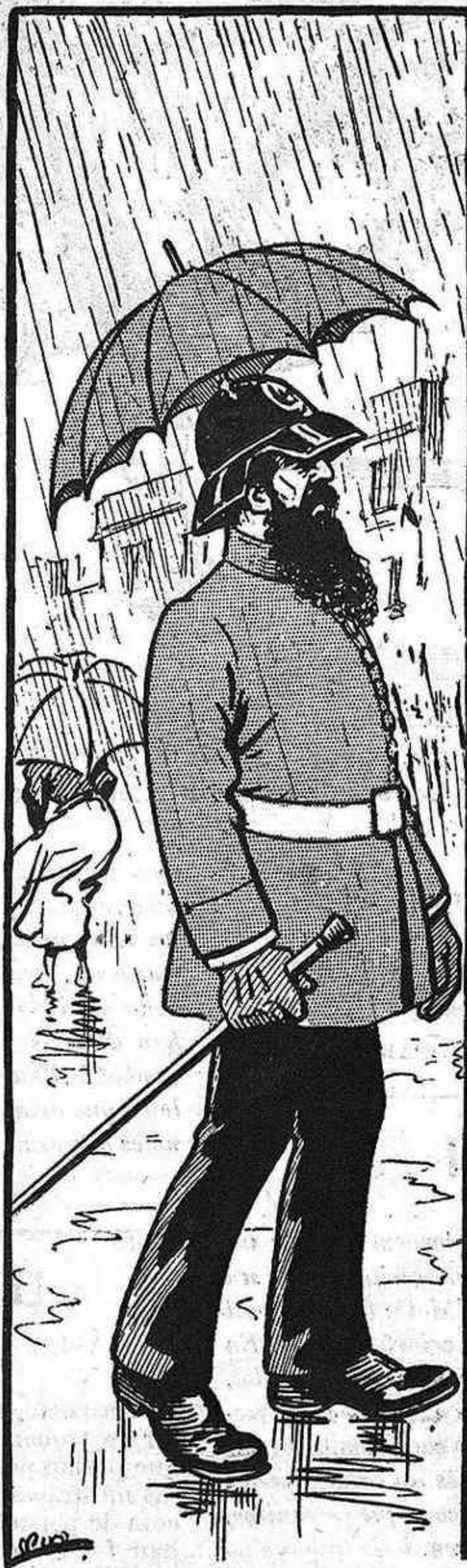
¡DIABÓLO!

— EL JOCH DE MODA —

Jo no sé d'ahont ha sortit aquest joch tan poca solta; lo que sé es que fa un quan temps que á dintre de Barcelona s'ha encomanat lo mateix que si hagués vingut el cólera. No puch sortir al carrer que no 'm topi ab noys ó noyas ab els seus dos bastonets y un cordill, fent donar voltas á una fusta, que molts cops per poch que badi una estona me le sento caure al cap deixantme ab un susto á sobre igualment que si 'm caygués el casco d'alguna bomba. Aixó encare ben mirat sería poqueta cosa si quan á casa arribés estigués tranquil una hora; pero, cá; á la porteria ja ensopego ab una colla de baillets, que tots atentan contra la meva tarota. Pujo al pis, y entre 'ls de casa y els de la segona porta ja me 'ls trobo al menjador reunits y fent xirinola tots ab *diabólos* armats no respectant res; el sostre, las rejolas, las parets, els quadros y fins els mobles tocan prou las conseqüencias d'aquest malehit joch de moda.

Ahir mateix, el menut jugant ab alló 'm va rompre una lámpara, un florero y una dotzena de copas; y com si aixó no fos prou hasta la meva minyona tanta afició hi ha agafat que crech que acabaré boja: Per tres voltas ja hi trobat un *diabólo* á la carn d'olla, y no passa un día sense trencar plats ó be cassolas. En virtut de tot aixó jo crech que ja ha arribat l'hora

REFORMA NECESSARIA

Al cim del casco, un parayguas, ab un ressort amagat.
¿Que plou? ¡Zás!.. L'urbano l'obra.
¿Que no plou? El dú tancat.

LA TRADICIÓ

- ¿Ahónt aneu tan enflocats?
 —A fernos benehir perque Sant Antoni 'ns guardi de pendre mal.
 —No 'n tinguis por d' aixó, que tú ets d' aquells que no cauhen may del burro.

de que nostra autoritat
 prengui midas y dongui ordres;
 del contrari, jo me 'n vaig
 á viure sol, no son bromas,
 me 'n aniré lluny, molt lluny;
 per 'llá al carrer de Mallorca.

J. STARAMSA

GLOSARI

El glosador està entusiasmat de que tornem a tenir un cacic, i de que'l tinguem a la Oámara. És veritat que és un caciquet, un cacic de segona; però Déu-n'hi-dó: d'un de petit en vindrà un de gros, i un de gros en criarà d'altres. En una ciutat com Barcelona, hi ha d'haver una mostra de tot, i am la persecució que havien sofert els cacics de totes menes, no'n quedava ni un pera malura. Un cacic sempre diverteix, i dóna feina a n'els que escrivim, i és un ornato pera'l seu poble. Un cacic sol ser un home ric, i com que és vanitós, i com que gasta, els electors en gaudeixen, i els pinxos no perden gran cosa, i el diner corre i es va escampant. El cacic sol fer els seus discursos, i no hi ha res tant humorístic com els discursos d'un cacic que hagi de parlar de lo que no entén, amb aquella serietat olímpica que l'ofici de mando's porta. El cacic és un escarment, i al poble que no se'l castiga

amb un mica de cacic, com que no plora, no se l'estima. El cacic, en fi, és una gran cosa, una cosa grossa, un bulto gros, un monument pera ensenyar als forasters que ns visiten. Ja'n tenim un, gracies a Déu, i el glosador felicita a n'els socis de la «Lliga» que, canviant de parer, i fent les coses com han de fer-se, en comptes de combatre'l gènere com l'havien combatut, l'han fet rebrotar en la Oámara. Felicitem a Barcelona, que aviat tornarà a ser lo que era, mercès a moltes granotes que demanaven rei, i ja'n tenen!

XARAU

UN COP D' ULL

Á LA EXPOSICIÓ D' AUTO-RETRATS

L' aspecte, en conjunt, es quelcom migrat, á causa potser de trobarshi á faltar firmes conegudas, d' aquelles que parlan per sí solas, puig bona part dels artistes que 'ns mostran sas fatxadadas son desconeguts tant de fesomia com de personalitat. Ab tot, se veu clarament que tots han fet el seu tour de force per donar als respectius traballs l' ingénuo sagell de sa inspiració.

Passant per alt petits defectes, desdibuixos y desentonacions, devém confessar que 'l chef d'œuvre per excelencia es el retrat del artista catalá, instalat á París, en Ramón Pichot: el quadro resulta valent de colorit y de irreprochable dibuix; á continuació cal mencionar la admi-

orable testa del viscahi Pau Uranga, qui demostra ab el seu retrat esser un pintor de geni no enmatllevat. Mereixen també un dels primers llochs en Matilla, que ha fet de sa *efigie* la millor obra potser que hagi sortit del seu expert pinzell; en Benedito per la justesa de color; en Casanovas per sa ben estudiada testa quina semblansa es extraordinaria; els germans Oslé, per la fermesa en el trasso; els Renart, per la *politesse* en la presentació; l'amich Gili, qui sense pretensions de haver fet ab la seva obra res definitiu ha avalorat el seu treball ab gran justesa d'expressió y de colorit; y finalment en Borrell per sa testa ben entesa de llum encare que falsa.

Y posaríam punt á la nostra mormoració, plegant las estisoras, si no haguessim de dir quatre mots sobre la gent del llápis, quina secció es per cert la més pobre en originalitat. Una nota y ben cómica crida l'atenció: l'auto-retrat del jove Reig treballat á la fusta y en forma de juguina caricaturesca. Mereixen igualment *efusivos plácemes* las notas de 'n Cornet, Apeles Mestres, Ida y Junceda; las dels dibuixants Opisso, Brunet y Tullot, y la lleugera fesomia del nostre *Picarol*; las quatre línias de 'n Junoy, el treball á mostras de jaspit de 'n Vallhonrat; el capet de 'n Cardona, y en primer terme (com á bon recort al mestre) la silueta del malaguanyat Joseph Lluís Pellicer.

En la part d'esculptura el jovincel Smith se 'n emporta la palma. El seu treball es elegant y atrevit á la vegada, resultant dintre el seu género lo millor de la secció.

Endevant... y prou.

PICARÍN

LLIBRES

LA CIUDAD ANTIGUA. *Estudio sobre el culto, el derecho, las instituciones de Grecia y Roma, por Frustel de Coulanges. Traducción de M. Ciges Aparicio.*—Aquest interessant volúm, quín sol títul es prou sugestiu, vé á engroixir el catálech de la «Biblioteca Científico-Filosófica» qu'edita la casa Jorro de Madrit. L'autor, perfectament documentat, fa en ell un seriós estudi de las creencias antigas, quina fé constituí la base y el fonament de tota mena de institucions. Analisa científicament las costums imperants en aquells dos grans pobles que 's digueren Grecia y Roma, describint en períodos graduals la forma-

ció de las familias, la constitució d'estaments y régims en ditas immortals ciutats, per anar á parar á las revolucions, fins á la desaparició del régim municipal de Roma.

Además de lo interessant del seu fons, el llibre té un doble alicient: l'estar escrit en un estil fácil y correcte que fa sumament agradable sa lectura.

LA DEMENCIA, *por A. Marie. Traducción de Anselmo González.*—Es publicació de la mateixa casa editorial Jorro, y correspon á la Colecció de Obras de Ciencia Experimental. El doctor Marie, després de parlarnos en tésis general de la Psicologia dels alienats, dedicant també un capítol á la seva historia, ens presenta diversitat de tipos víctimas de la demencia, cassos clínichs interessantíssims de pertorbats, quín estudi honra al especialista tant per sa part técnica, ó métrica millor dit, com pel seu indiscutible valor sociològich y literari.

Determina ab claretat extraordinaria els processos de la demencia, d'aquesta plaga patològica que tantas baixas causa á la humanitat, comensant per las criaturas y acabant pels vells; y estudia també alguns cassos de alienació paralítica, dedicant la darrera part de la obra á explicar las conseqüencies de carácter jurídic y fent una ben entesa exposició de responsabilitats legals.

La versió espanyola feta pel Sr. González es treballada á conciencia, com cal ab aquesta mena d'obras; y la presentació tipogràfica no deixa res que desitjar.

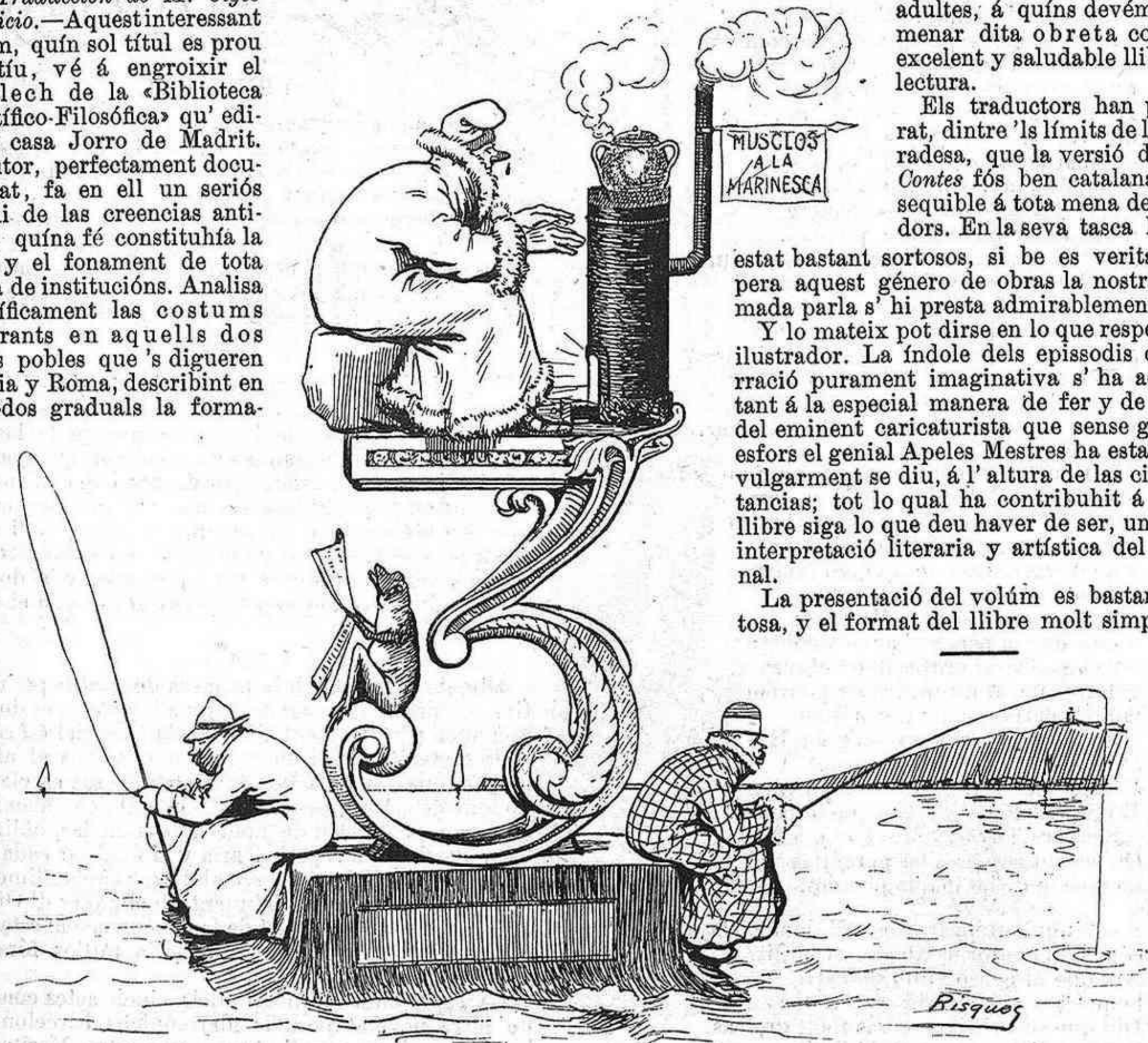
CONTES D'EN PERRAULT, *posats en llengua catalana per Oriol Martí y Lluís Via, ilustrats per Apeles Mestres.*—Es el primer volúm de la nova secció de Instrucció y Esplay que ab molt bon acert ha comensat á publicar la «Biblioteca Joventut.» Mercés als senyors Martí y Via, els celebrats quentos d'en Perrault, que gosan d'una gran popularitat á tot arreu, podran esser lleminejats en llengua catalana pels nostres adultes; á quíns devém recomenar dita obreta com un excelent y saludable llibre de lectura.

Els traductors han procurat, dintre 'ls límits de la honradesa, que la versió de dits Contes fós ben catalana y assequible á tota mena de llegidors. En la seva tasca hi han estat bastant sortosos, si be es veritat que pera aquest género de obras la nostra estimada parla s'hi presta admirablement.

Y lo mateix pot dirse en lo que respecta al ilustrador. La índole dels epissodis de narració purament imaginativa s'ha adaptat tant á la especial manera de fer y de sentir del eminent caricaturista que sense gens d'esfors el genial Apeles Mestres ha estat, com vulgarment se diu, á l'altura de las circumstancias; tot lo qual ha contribuít á que 'l llibre siga lo que deu haver de ser, una fidel interpretació literaria y artística del original.

La presentació del volúm es bastant vistosa, y el format del llibre molt simpátich.

¿SERVEIX?

Projecte de monument aquátich al gran rey D. Jaume I.

EL LIBRO DE LAS TIERRAS VÍRGENES, por Rudyard Kipling. Traducción de Ramón D. Perés.—Al publicarse per primer cop á Espanya l'interessant llibre del gran escriptor anglés, á qui acaban de concedir ab justicia el premi Nobel, ja varem indicar el concepte que 'ns mereixia sa originalíssima y emocional producció.

Avuy ens cal sols afegir que la nova edició ha sigut cuidadosament rectificada y que, tipogràfica y artística-ment parlant, no desmereix en cap concepte de la primera.

ALTRES PUBLICACIONS REBUDAS:

MATA DONAS.—Juguet cómic en 1 acte y en prosa per J. Asmarats, estrenat recentment y ab éxit en el teatre del «Saló Arnau». La nova obreta vé á honrar el nombrós repertori d' aixeredas comedias originals del nostre xaradístich amich.

HOME CASAT... BURRO ESPATLLAT.—Estravagancia en un acte original de Salvador Bonavía, estrenada ab bon éxit á Romea, la nit del 28 del passat desembre. Aquesta obreta es d' Ignocents, més com que té prou alicients, *Home casat... burro espatllat* sempre será d' actualitat.

REGLAMENTACIÓ DEL ALLETAMENT MERCENARI.—Memoria escrita y presentada pel Dr. M. Segalá Estalella en el 1er Congrés d' Higiene de Catalunya celebrat l' any 906, corresponent á la 3.ª secció, ó siga de Higiene Social.

SI 'N TENIA UNA ESCOPETA.—Sardana pera piano, del celebrat mestre V. Costa y Nogueras.

FRISANÇA.—Sardana llarga pera piano, original del conegut compositor J. Garreta.

SEPT-SCIENCIES

DIALÈCH DE LA SENMANA

Senyor Mariano...—Senyora Tuyas!
Y donchs qué esplica? Qué tal, cóm vá?
—¿Cóm vol que vagi! Tota esverada
que aixó no es viure ni sossegar!
No puch compendre cóm tot un poble
que vol ser lliure y que vol ser gran,
creuhat de brassos resti impassible
devant de tantas barbaritats.

Veyent las cosas de la manera
que á Barcelona sembla que van,
jo estich que trino! Si aquest temps dura...
—Calma, senyora: No pot durar!
—Vosté confia?... Vosté sab algo.
Tréguim de duptes y parlim clar:
¿Qué diu el poble? Qué hi há? Qué passa?
—Sab lo que passa? Sab lo que hi há?
Qu' están suspesas las garantías
y hem d' aná en compte ab l' enrahonar.

—Donchs, en confiansa, que aquí no es fácil
que ningú senti lo que parlém:
vosté qu' es home que pel seu càrrech
pot veure cosas que ningú veu
y de molts datos que 'l vulgo ignora
pot enterarse ben bé del cert,
vosté, contesti, senyor Mariano:
¿vosté qué 'n pensa d' aquest govern?
¿Ab las severas ordres d' en Maura,
vol dir que, al últim, trobar podrém
la mala entranya del terrorisme
que 'ns esparvera y ens empobreix?
¿Vosté suposa que va de serio?
¿Vosté vacila?... Vosté no creu?...
Espliquis! Parli: ¿Vosté qué 'n pensa?
—Senyora Tuyas, ¿no sab el qué?
Qu' estant suspesas las garantías
no podém dirho lo que pensém.

—¡Sí qu' estém frescos! ¿Y donchs, la prensa
cóm s' hi conforma ab aquest bullit?
Ara que hi penso vull explicarli
lo que á la plassa vaig sentí á dir:
Diu que succeheixen cosas molt grossas,
y qu' es difícil que 's trobi 'l fil;
qu' está la troca molt embullada;

pro d'fu que, mentres alguns dormim,
hi ha qui vigila y va fent la seva
y un día ó altre n' ha de sortir.

Diu que, per causas que s' endavinan,
hi ha algú que 'l càrrech ha dimitit,
y 's fan mil menas de comentaris,
mentres nosaltres anem sofrint.
¿Vosté diria, senyor Mariano..?
—Senyora Tuyas, ¿sab lo que dich?
Qu' están suspesas las garantías
y aquestas cosas no 's poden dir.

—No sigui plagal Parli ab franquesa:
¿Vosté qué opina de tot aixó?
¿Vosté creu serio que un poble aguanti,
pacient, que 's jugui ab la seva sort?...
—No m' entretingui, que vaig depressa
y en cosas serias hi entench molt poch!
—Tot lo que passa aquí á Barcelona,
s' acabaria... ¿vol saber cóm?
—¡No ho digui!—Massa que ho endavino
que vosté pensa 'l mateix que jo!
Vosté á la punta té de la llengua
certas paraulas que dir no vol.
Certas paraulas que, si fos home
jo las diria al nas de tothom!
Aquí 'l que falta ¿vol que li digui?
—¡Li repeteixo que nó, altre cop!
Tenim suspesas las garantías,
y aixó, senyora, tocar no 's pot.

PEP LLAUNÉ

PRINCIPAL

La senmana ha transcorregut verge de sensacions. Las dugas obras de mes empenta sortidas d' aquesta casa, *Nit de Reys* y *La Santa Espina*, han fet de tall en el menú d' aquestos darrers vuyt días.

Ahir degué estrenarse *La reina vella*, obra lírica d' es-pectacle, lletra de 'n Guimerá y música de 'n Morera, representació que s' esperava ab verdadera impaciencia pels excelents auguris que s' en havían fet. En el próxim número hi ficarem la nostra humil cullerada.

LICEO

No cal dir que la despedida de la Passini-Vitale y del tenor Vinyas va veures concorregudíssima. Com que además de tractarse de donar una mostra de las simpatías que dits notabilíssims artistas s' han guanyat, hi havia l' alicient de cantarse per darrer cop el *Tannhauser*, no es estrany que hi hagués cops de puny pera entrar.

Solicitats per la empresa, que veyia que se li escorria llastimosament el punt de la mitja, els aplaudits artistas varen demorar un día la seva *guillada*, y 's doná de la esmentada ópera una repetició extraordinaria el diumenge á la nit.

Dimars tingué lloch la primera de *Amleto* pe 'n Battistini. La ópera, com saben nostres llegidors, es de las que escauhen perfectament als especialistas del *bel canto*. La representació va ser un seguit d' ovacions al afortunat artista, que feu gala constantment de sas excelents condicions de actor y de cantant. El públich, encarmelat ab aquell bé-de-Déu de notas afligranadas, obligá al senyor Battistini á repetir l' aria y al finalisar cada un dels actes li premiá el seu *lavoro* ab llarchs aplaudiments.

La senyoreta Solís, debutant ab el paper d' Ofelia, no arribá á convencer á part de la concurrencia; estava emocionada, sens dubte, y pera jutjarla millor fóra precis sentir-la en altrás condicions.

La representació íntegra dels cinch actes constituía un' altra novetat pera 'ls filarmónichs barcelonins que havían sentit sempre l' *Amleto* en quatre. Veritat es que el quint no está, artísticament, á l' altura dels altres.

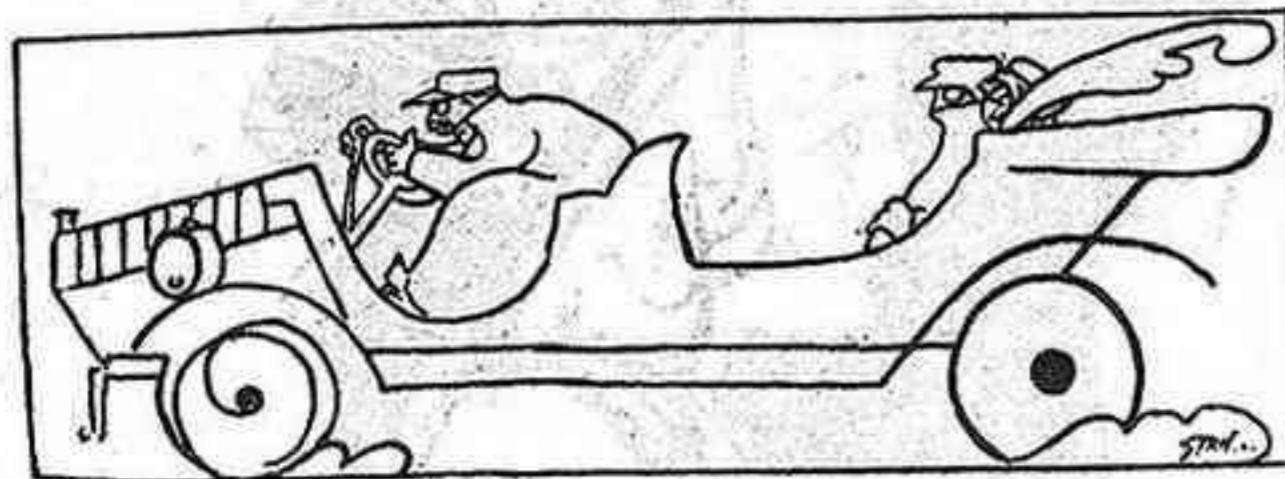
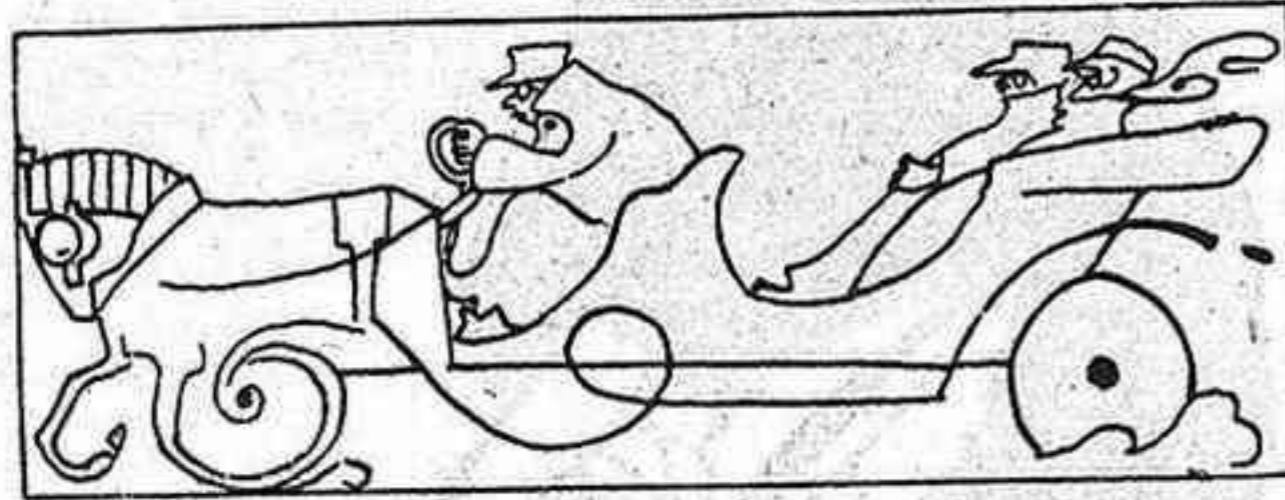
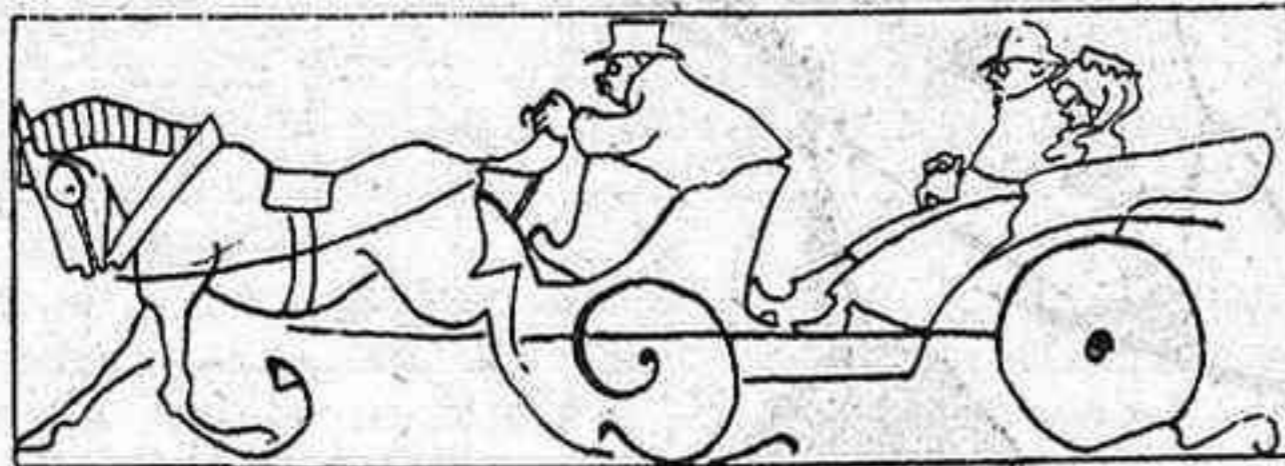
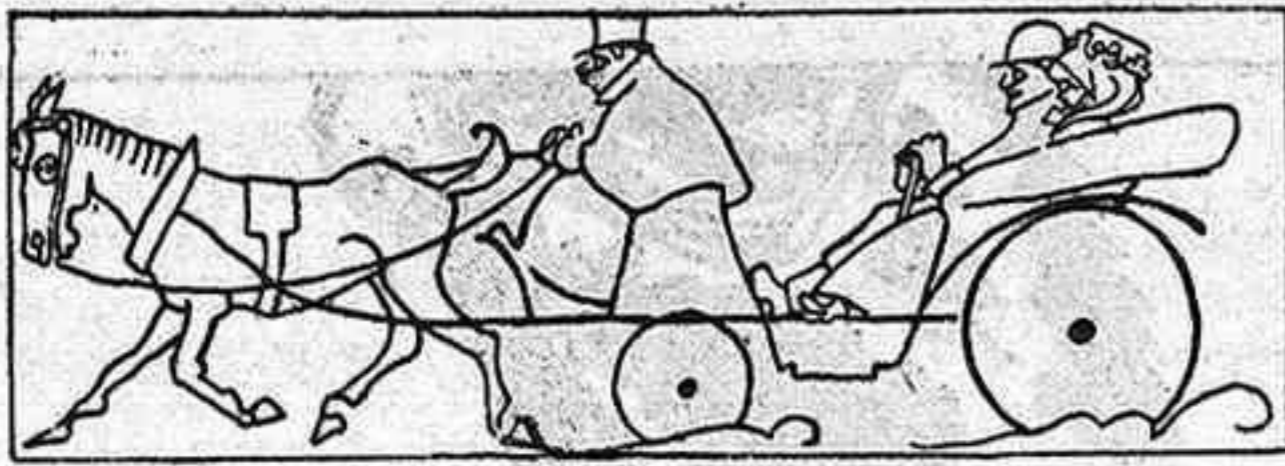
¡ANGELS DE DEU!

—Mira, ¿veus? Un nen que 's deu haver perdut.

—¡Ay ay!... Potser es aquell que 'ns ha de venir de París, y no ha sapigut trobar á casa.

METAMÓRFOSIS

De cómo el coche s' ha convertit en auto.

(Del LUSTIGE BLATTER)

Foren aplaudits també el baix Nicoletti y la Sra. Berger, no deshullint el quadro els papers secundaris ni la orquesta.

Pera demà s' anuncia la reprise de *Emporium*.

ROMEA

La llantia del odi, es una tragedia que s' decanta al melodrama, ó millor dit, no se sembla de res á la alta y pura tragedia grega, com algú vol suposar. Hi ha en ella molta intensitat dramática, aixó sí, pero hi manca claretat y emoció. L' acció es viva, potent, pero bastant difusa; els caràcters, dibuixats á grans pinzelladas, tenen certa grandesa, pero desentonan en el conjunt per falta de mitjos tons que harmonissin la obra.

El diálech es plé de ideas y pensaments poétichs, si bé de forma no está tampoch aquesta tragedia á la altura de *La figlia di Jorio*.

El senyor Vilaregut ha estat acertat en la versió catalana, que ha embellit ab sobris y perfectes endecasíllabs lliures.

La interpretació va anar bastant ajustada, degut á la bona voluntat dels actors de ROMEA, que sortosament van entrant en el motillo de la estética y del bon sentit. Las senyoras Jarque y Xirgu y els senyors Viñas y Daroqui foren els que s' endugueren més aplausos.

La direcció á càrrech de 'n Gual, excelent.

La decoració de 'n Brunet y Pous de bon efecte y molt vistosa.

Dimecres s' estrená *La Presentalla*, drama del eminent poeta Apeles Mestres, de quina representació prometém dirne alguna cosa la próxima senmana.

TÍVOLI

Demà dissapte, tornarà á obrir sas portas.

Se anuncia ab gran bombo una revista de circumstancies quin títul es *Barcelona es bona si la bossa sona*.

CATALUNYA

Per aquesta mateixa vuytena venía anunciat l' estreno

de la nova obra de putxinel·lis en dos actes *Intereses creados*, original del celebrat Benavente.

La funció á benefici de la Sra. Catalá, va tenir lloch dimecres.

D' aplausos y obsequis, no 'n vulguin més.

ALCÁZAR ESPAÑOL

—Actualment se veu molt concorregut aquest café concert.

—Com sempre—dirán vostés.

—No, senyors; més que may. ¿Que no saben que s' hi exposa la popular *Bella Chelito*?

—Pero si aquesta bona senyora ja hi havia estat á l' Alcázar...

—Sí, es veritat... Pero dihém com may perque la simpática bella may havia estat tant bé com ara.

CENTRE N. R. DE GRACIA

Una gran vetlla 'ns prometen els aficionats que forman el quadro dramátich d' aquest centre pera diumenge, día 19, benefici dels Srs. Nolla y Adriá.

Forman l' interessant programa de dita funció *La dida* de 'n Frederich Soler, *Un home enrahonat* y l' estreno del drama en un acte, del Sr. Elbell, *La Santa*.

Ens hi deixarem caure per lo que pugui ser.

L. L. L.

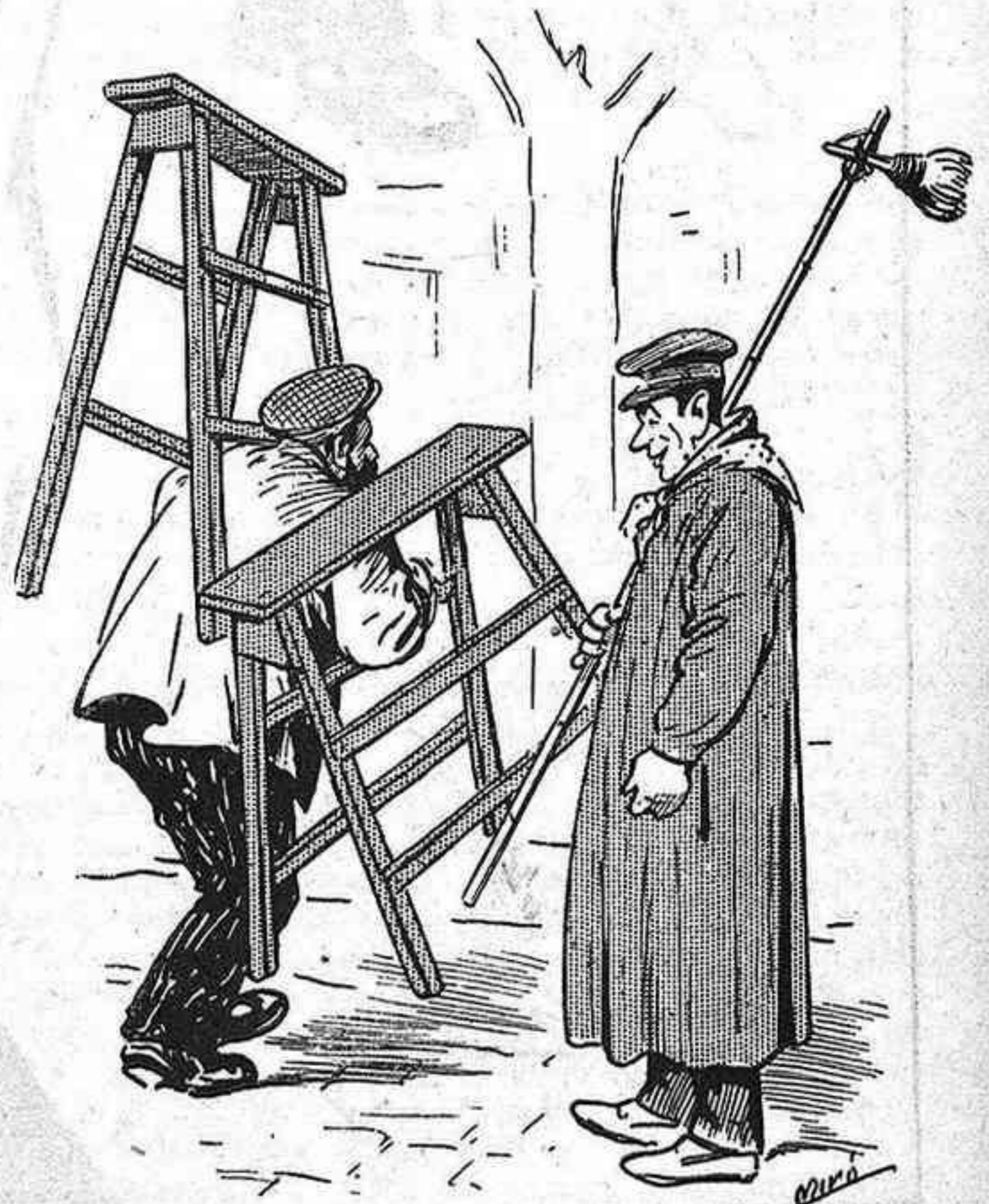

¿Deyam que l' arbre del caciquisme era mort? Donchs l' altre dissapte va rebrotar á la Cámara de Comers en forma de president d' aquesta entitat económica. Ara lo que falta saber es si 'l nou brot donará fruyt. Y si 'l fruyt será una solemne castanya... pels seus des preocupats cultivadors.

Mentres tant, sobre 'l vell tronch, ja hi ha un rossinyol que canta:

—Per formals, els comerciants; per bons amichs, á las Cámaras.

NOTA CÓMICA

—¿Ahónt aném, Quico?

—A Sant Antoni, á fer benchir aquests caballets.

¡Sant March, Santa Creu!

Nada menos que sembla que s' acaba de descobrir una societat clandestina, terriblement clandestina, relacionada ab gent dolenta de París y d' América, y que en virtut d' aquest descobriment s' han practicat alguns registres domiciliaris y s' ha reduhit á presó als Srs. Soronellas y Manau.

EL PEDÁS DE LA POLICÍA

Per' acabar de fer més horrorosa la cosa, fins s' anyadeix que la tal societat té cert barnís separatista...

Veyám, veyám... No 'ns alarmém. Potser al cap de vall vindrá 'l *tío Paco*—aquell de la rebaixa—y tot se reduhirá á un' altra branqueta de bruch ó á un nou Sant Jordi faciós com el de *la casa del crimen*.

Per cert que, parlant d' aixó, la *Gaceta Xina* té l' humorada de apuntar la *sospecha de que los últimos atentados son obra de estos exaltados, que tratan por estos medios bárbaros de provocar las iras de Cataluña contra el Estado español*.

Si jo fos jutje, ara cridaría al autor de las precedents ratllas y li faría explicar en qué la funda la referida *sospecha*.

Y si no m' ho sapigués dir, que probablement no ho sabría, li posaría un bossal, el condemnaría á silenci perpetuo y l' enviaría á passeig.

¿Veritat que ho mereixería?

Nostre amich el diputat D. Frederich Rahola va donar el dilluns al vespre al Ateneo Obrero una interessant conferencia sobre la cultura popular relacionada ab el problema de la emigració.

L' auditori, numerosíssim y compost en casi sa totalitat d' alumnes del Ateneo, escoltá ab molta atenció las atinadas observacions del orador, quí al final fou saludat ab una salva d' aplausos.

Aixís, aixís es com se fa cultura y nó entabanant á la gent ab arengas verinosas y prometent redempcions á plasso fixo.

Una conferencia com aquesta totas las nits en cada un dels centres obrers de Barcelona, y altres serían el nivell intelectual y la sort del nostre poble.

En LA CIERVA:—Ab aquest remiendo que t' hi faig ja no semblará que t' vingui tan gran.

L' AGENT:—No, si no es que la roba no 'm vaji á la mida; soch jo que, á causa dels aliments, no vaig á la mida de la roba.

DON JAUME S' IMPACIENTA

De cóm els deixebles de D. Alacandro fan anar las matemáticas:

«En la votación para la presidencia de la Cámara de Comercio—diu *El Progreso*—tomaron parte cerca de novecientos comerciantes.

«Maristany obtuvo 329 votos; Ruñol, 217.»

¿S' hi han fixat bé?

Donchs, ara sumin aquestas dugas cantitats, y en vista de que 217 y 329 fan 546 y nó prop de novecientos, donguin una carbassa al autor de tan estrafalaris comptes.

Y haurán realisat un' obra de justicia.

A conseqüència del reblaniment del terreno, solcat per diversos ramals de minas, s' han enfonzat ó están á punt d' enfonzarse á Riotinto la friolera d' un centenar d' casas.

¡Quína llástima que aixó no succeheixi á Barcelona en el subsol de las grans vías A, B y C!

Potser d' aquesta manera 's faría més depressa la Reforma.

Afirma, tot sorprés, *El Liberal* de Madrit, que 'ls catalanistas sempre s' han unit ab quí més els ha convingut.

¡Ara vejín quína extranyesa!...

¿Que potser vol dir que 'ls que no son catalanistas prefereixen unir-se ab aquell quí 'ls convé menos?

El senyor Cambó ha donat varias conferencias encaminadas á explicar el pensament de la Lliga en aixó del projecte de Lley d' Administració local.

Es clar, ell ha vist que 'l projecte atentatori al sufragi aixecava unánimes protestas á Catalunya, y avants de que no li esqueixessin la grúa ha corregut á bombejar las sevas esmenas, en las quals, vé á demostrarnos qu' ell no vol tirar la torre de la lley á baix, pero la vol mitj inclinada com la de Saragossa.

Tenfam al Sr. Cambó per un home equilibrat; are veyém que además de un gran equilibrat es un gran *equilibrista*.

Diumenge 's va calar foch en una casa dels Aixamplis que diuhen ara els puristas... ó siga els que fuman puro.

Aixó de que 's cali foch en una casa, encare que aquesta casa sigui del Ensanxe, naturalment que no té res d' extraordinari.

Lo que sí es assombrós que, á pesar d' estar els municipals dugas horas tocant pitos nó s' hi presentessin els bombers.

¿Desde quan dona mostrás d' una tal negligencia el benemérit cós? preguntarán vostés.

La resposta es aviat feta: Desde que gasta automóvil.

El Sr. Ossorio busca casas desocupadas pera allotjarhi els civils que han vingut á Barcelona á reforsar el servey de policia.

¿Una casa per llogar?

No se escarrase usted, hombre.

Don Alacandro potser li deixarà la *del poble*.

L' Ajuntament ha acordat concedir un premi de mil pessetas al propietari que presenti pisos més higiénichs y á més bon preu.

La idea nó está mal y just es que 'l municipi 's preo-

—¿Qué fem, senyor Sanllehy? ¿Va endavant ó nó aixó del meu monument? Perque, á n' aquell ninxo ja 'm canso d' estarmhi.

cupi d' aquestas cosas, pero crech que en contes de premiar als amos de casa que compleixen, lo equitatíu sería penyorar de valent als que cometen abusos.

Y aixó de dar diners á un propietari, ab perdó del gran Xenius, es bastant arbitrari.

Mr. Arrow ha trasladat sa residencia particular al Hotel de Inglaterra.

Malas lenguas fan corre que aquest traslado 's deu á que 'l detective no entén encare l' espanyol, y aixís tractant ab fondistas inglesos no s' exposará á que li serveixin fabas quan demana pèsols.

Pero aixó son malas volensas.

Ell l' únich llenguatge que ha d' entendre es el de las bombas, y aquést, per lo molt que 's parla á Barcelona, segurament que l' haurá entés desseguida.

El carro blindat ha tornat á encallarse. Mentres conduhía un objecte sospitós que un municipal trobá á la riera d' Horta, va aturarse de cop y ja no volgué tirar endavant ni endarrera.

Creyéim que ja no es cás de cridar contra el mal estat dels camíns. Per nosaltres tota la culpa es del carro.

Del carro que, ó es cómplice del terrorisme, y en aquest lloch l' haurían de dur á fer companyia á n' en Rull, ó es que té plena consciencia de la seva insuficiencia y alas-horas té rahó de no volguer exposarse á pendre mal. El governador al puesto del carro faria lo mateix.

Las obras de la Reforma interior, ¿may dirían per quin carrer se comensarán?
Pel carrer de la Bomba.

¿Eh, quin nom més providencial?
Lo qu' es que aviat ni els fills de Barcelona sabrem hont es aquest carrer.

Ara mateix, si haguessim de ser imparcials, al preguntarnos un foraster:

—¿Ahont es el carrer de la Bomba?, hauríam de respondre:

—Tiri pel mitj y, á má dreta, la travessia que vulgui.

L' estudiós y aplaudit actor catalá Sr. Delhóm, galán jove que ha sigut darrerament del Teatro Apolo, está fent la maleta per anarse'n á América. El conegut empresari Sr. Cordero acaba de contratarlo ventatjosament pera alguns dels teatres qu' explota en la República Argentina.

Celebrarém que, moral y materialment, li probin els bons aires y l' anyell.

El senyor Pau, á qui han fet jutje de *idem*, interroga á un matrimoni desavingut, irreconciliable:

UN ALTRE BULTO SOSPITÓS

6

—¡Calle!... Pues si es un paquete de ostras!...

—Bueno!... Registremos otra escalera, y á ver si encontramos un paquete de limones.

—De manera que vosté ha determinat separarse del seu marit?

—Sí, senyor.

—Y vosté?... També ha determinat separarse de la seva muller?

—Sí, senyor.

—Donchs, tota vegada qu' están completament d' acort... no sé per qué volen separarse!

NOTAS DE CASA

Més calendaris rebuts:

Novetats y Merceria de Llorens Torras: bonica cromolitografia ab fulla mensual.

Basa y Pagés, Relleus Artístichs: bloch de fulla mensual.

Aguilar, Piera y Moliné, Agencia d' Aduanas: una bossa decorada, ab calendari de fulla mensual.

Associació de Socorros Mútuos de Bomberos: un elegant cartó ab bloch de fulla diaria.

... Hem rebut també un cartell tirat á varias tintas, graciós anunci de la coneguda Cervesa Cammany.

QUÉNTOS

Un vehí d' una casa molt vella, qu' es de las primeras que han d' anar á terra ab motú de la reforma del casco antich, troba pel carrer al seu propietari.

—Senyor Bosch—li diu tot alar-mat:—¿ja ho sab que la escala está cayent?

—No s' hi amohinil... Un día d' aquests vindrán els operaris del *Foment d' Obras y Construccions...* y l' acabarán de fer caure.

L' Enrich vá casarse, y diu á un dels seus amichs:

—Quedas convidat á las meas bodas d' or, que se celebrarán dintre de pochos días.

—¿Com s' entén, á las tevas bodas d' or?

—Sí, home: ¿no sabs que 'm caso ab una millonaria?

En l' Exposició de Bellas Arts.

—Mira Don Cassimiro: es un gran pintor.

—¿De veras? El conech de molts anys y aquesta es la primera noticia de que pinta.

—No: avants, quan era jove no s' hi dedicava á la pintura: s' hi posá desde que comensá á ser vell. Mirali 'ls cabells... mirali la barba. ¿Vols res més ben pintat?

TRENCA-CAPS

XARADA

SARDANÓFILA

L' altre día vaig anar als Propietaris de Gracia que 's allá hont s' hi reuneixen els diumenges á la tarde un aplech de sardanistas

honra de la nostra dansa.
 Al veure aquell bé de Deu
 que omplia tota la sala
prima-dos y galerías,
 vaig quedarme *estripaflautas*.
 Seguint del compás la cobla
 mil collas aparelladas
 serios com un dijous sant
 puntejavan la sardana
 tots ab un especial *quart*;
 els uns fent la *relliscada*
 altres el *salt de pardal*
 uns altres feyan *la barca*
 y com qui *prima-dos-tres*
 feyan molts jochs ab las camas.
 Entre aquellas sardanistas
 alguna probas donava
 d' ésser molt bona *total*,
 y en quan á xicotas guapas
 que 'm dispensin las de «El Siglo»
 y las de las *Tupinambas*...

Una *quart-tres* molt *cinch-cinch*
 que se li veyá ab la cara
 que anava *dos-hu*, va dirme:
 —Y vosté, ¿que no fa patria?
 —Jo li vaig dir:—No la *billo*;
 vull dir; no la *ballo*... *gayre*.
 —No m' enganyi, que ja ho sé
 que 'n sab molt,—va replicarme—
 miri ¿vol aná al costat
 de la meva noya?

—Gracias.
 —Ja 'l coneix ella á vosté;
 si 'm va dir que una vegada
 ja hi va ballar; oh, en sab molt,
 en el concurs de Vallmagra
 va guanyá un premi; apa vagi.—
 (Aquesta *quart-tres*, pensava
 em posa 'l *prima* á las mans,
 no *prima-cinch* d' alabarme
 la seva filla.)—¿Y ahont es?
 per fi li dich animantme.
 —Miri, es aquella *tres-versa*
 que hi ha allí, ¿veu que bé balla?
 —¿Aquella del cos vermell?
 —No senyó.

—Ah; deu sé aquella altra
 que sembla que *dos-cinch* cossas.
 —Tampoch.

—¿Aquella tan grassa?
 —No, home, no; aquella petita;
 no té mes que set anys ara.—
 ¡Recristo! anava á agafar
 allá mateix una *báscula*
 pro, vaig desistir, pensant
 que per poguer retornarme
 potsé hauria destorbat
 aquella festa tan maca.

J. STARAMSA

II

—No *invers-hu dos-prima*, Pau,
 que lo *tres* me fa molt mal.
 —Deu ferho l' haver portat
 aquell gros feix de *total*.

TRES CALANDRIS DE MASNOU

ANAGRAMA

En *tot* fill de don Climent
 diu que si no 's pot casá
 ab la gran de 'n Gayetá
 es *total* de sentiment.

DOS RESSUCITATS

ROMBO

.

Substituir els punts per lletres de manera que vertical

y horisontalment diguin: 1.ª ratlla, consonant; 2.ª, peix;
 3.ª, en el mar; 4.ª, diputat solidari; 5.ª, mineral; 6.ª, nom
 de dona (castellá); 7.ª, vocal.

UN QUE ESTIMA Á UNA QUIMETA
 LOGOGRIFO NUMÉRICH

- 1 2 3 4 5 6 7—Insecte.
- 7 6 3 4 1 4 —Nom de home.
- 1 2 3 6 7 —Ofici de home.
- 3 2 1 4 —Poble catalá.
- 1 6 2 —Animal.
- 6 2 —Aliment.
- 6 —Consonant.

MUSCLUS

PARTICIPACIÓ DE CASAMENT

En 1234567890
 6789542 y 878 y Na
 8426 375 y 506

B. L. M.

al Sr.

participan á vosté son
 efectuat casament en
 la ciutat de 5426 y li
 ofereixen son nou do-
 micili al carrer del
 050, n.º 802, pis 64108,
 Barcelona (Gracia).

SAMATRUQUIS

CONVERSA

—Manela, dimars vinent marxo á Badalona si no hi
 ha res de nou.
 —¿Tota sola te 'n hi anirás?
 —No, ab dos oncles meus.
 —¿Quins son?
 —Noya, els que jo mateixa t' he dit.

NONITO DE M. R.

TARJETA

O. MARULL SERIÑÁ

Formar ab aquestas lletres el títul de un aplaudit dra-
 ma y l' apellido de sou autor.

MIQUEL ROCA

ACENTÍGRAFO

Si l' Agneta no fos tant
total, total una noya
 molt hermosa y elegant.

J. FARRÉS GAIRALT

GEROGLIFICH

B A R C E L O N A
 G I R O N A
 L L E Y D A
 T A R R A G O N A

SOLIDARITAT

ROSSENDO COLL ESTRUCH

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

Edicions populars d'en SANTIAGO RUSIÑOL

ANANT PEL MÓN.	Ptas. 1 (Agotada)
EL MISTIC (4. ^a edició),	» 1
ORACIONS. Am música d'E. Morera.	» 1 (Agotada)
FULLS DE LA VIDA	» 1 (Agotada)
ELS JOCS FLORALS DE CANPROSA.	» 1
EL BON POLICIA.	» 1
MONOLEGS	» 1
LA BONA GENT	» 1
TARTARÍN DE TARASCÓ. D'A. Dau- det. (Quart miler)	» 1
EL PATI BLAU	» 1
EL POBLE GRIS	» 1
LA MARE. (2. ^a edició). (Onzè miler).	» 1 (Agotada)
L'ALEGRIA QUE PASSA	» 1
LA «MERIENDA» FRATERNAL	» 1
LA FIRA DE NEUILLY	» 1
ELS SAVIS DE VILATRISTA.	» 1

OBRA DE GRAN SENSACIÓ

LA REVOLUCIÓ RUSA

SU ALCANCE Y SIGNIFICACIÓN

POR

LEÓN TOLSTOI

Un tomo en 8.º, Ptas. 1

Remedios
que
curan

MEDICINA CASERA

Un tomo Ptas. 1

AVIAT SORTIRÁ: **POM DE CANSONS** PER APELES MESTRES

La Campana de Gracia

PUBLICARÁ DEMÁ UN NÚMERO INTERESSANTÍSSIM

ILUSTRACIÓ: La senmana pintoresca, política y social. — Meeting de Figueras (de fotografia).

TEXT: Articles de Gabriel Alomar, Magí Pons, Bas y Socías, y demás habituals redactors del popular senmanari.

Preu, com de costum: **5 céntims**

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificat. Als corresponsals se 'ls otorgan rebaixas.

EL VÍ BARATO

—¡Cóm! ¿Borratxo altra vegada?

—No es culpa meva, Quiteria; es culpa del Govern. ¿No veus que ara, ab aixó de la *desbragació*, ne demano vint céntims y me 'n donan quaranta?